

Юлія Вікторівна ВЕРНІК,
науковий співробітник
Інституту біографічних досліджень НБУВ (Київ)

ОЦІНКА ЗНАЧУЩОСТІ ПЕРСОНАЛІЇ ПРИ ВКЛЮЧЕННІ ДО БІОГРАФІЧНИХ СЛОВНИКІВ У КОНТЕКСТІ НОВІТНІХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Проаналізовано підходи щодо визначення критеріїв включення особи до УБА. Запропоновано визначення кількісної міри значущості особи як індексу її згадування в електронних ресурсах і виявлено характеристики, що впливають на його середнє значення. Уточнено перелік першочергових завдань щодо складання середніх індексів згадувань особистостей, включених до УБА.

Ключові слова: бібліометричні характеристики, тематичний індекс цитування, індекс згадування.

Analyzed some of the approaches to the definition of criteria for inclusion of staff in the UBA. A measure to determine the significance of personality as an index reference to it in electronic resources, identified characteristics that affect the average value of the index. Revised the list of priorities on the preparation of secondary indexes personalities included in the UBA.

Keywords: bibliometric characteristics, thematic index options, index reminders.

Проанализированы некоторые подходы к определению критериев включения персоналии в УБА. Предложена мера определения значимости личности как индекс упоминания о ней в электронных ресурсах, выявлены характеристики, влияющие на среднее значение этого индекса. Уточнен перечень первоочередных задач относительно составления средних индексов персоналий, включенных в УБА.

Ключевые слова: библиометрические характеристики, тематический индекс цитирования, индекс напоминания.

Упродовж останніх десятиліть у вітчизняній гуманітаристиці суттєво зросла увага до особистості як активного носія та вершителя суспільного прогресу. Це явище відображає як новітні тенденції розвитку європейської думки, так і повернення української науки до гуманістичних, людиноцентричних поглядів на минуле та сучасність. Вагоме місце в утвердженні поглядів на самозначущість активної, діяльної особистості належить сучасному електронному інформаційному просторові.

Створюваний Інститутом біографічних досліджень НБУВ фундаметальний електронний історико-біографічний звід — «Український національний біографічний архів» (УНБА) є певним внеском у цю справу, оскільки має на меті відображення постатей вітчизняної історії та культури, яким належала активна роль у поступі різних сфер життя України впродовж віків. Формування електронного архіву, як і складання друкованих біографічних словників і довідників, передбачає, зокрема, визначення чітких критеріїв включення особи до певного інформаційного масиву, співвіднесення її значення, місця та ролі в українському минулому з іншими персоналіями.

У самому загальному плані основним критерієм включення персоналії до біографічного зводу є її *значущість* у розвиткові суспільства, окремих сфер його діяльності. Однак поняття значущості потребує певного уточнення. Насамперед, воно визначає наявність причинно-наслідкового зв'язку між певними соціальними діями особи та змінами у спільноті, окремих її групах, культурних сферах. Але відслідковувати такий зв'язок у більшості випадків українською важко, якщо взагалі можливо: він не є прямолінійним, однозначним. Реальне життя та діяльність особи не вкладається у одновимірні соціологічні схеми.

Більше століття тривають дискусії щодо двох протилежних поглядів на дану проблему. З одного боку, це визнання центральної ролі особистості в історичному та світовому процесі (С. М. Булгаков, М. А. Бердяєв, Л. П. Карсавін й інші.) [2]. Відтак, історія обумовлюється не лише відомими соціальними причинами та загальними закономірностями розвитку, а й діяльністю особистостей. Оскільки будь-яка особистість є дещо абсолютно нове в історії, що не піддається передбаченню, то створення світу ніколи не буде закінченим. Звідси історія розвитку будь-чого є певною мірою зчепленням випадковостей.

На іншому полюсі — нівелювання особистості та її волі, проголошення повної залежності особи від загальних суспільних законів, якими обумовлені навіть індивідуальні риси значущих персон (К. Маркс, Г. В. Плеханов й інші). Поруч із загальною причиною, пише Г. В. Плеханов [5, с. 235], діють особливі причини, тобто історичні обставини, при яких здійснюється розвиток виробничих сил. І вже їхній вплив доповнюється дією причин одиничних, індивідуальних особливостей суспільних діячів. Одиничні причини не можуть призвести до корінних змін у дії загальних і особливих причин, при цьому, останні обумовлюють напрям і межі впливу пер-

ших. Отже, історична особистість тут розуміється як певна роль із наперед заданими функціями.

Згідно сучасних підходів (скажімо, висловлених Л. Є. Гріним [1]) суспільна необхідність і особистість є взаємодоповнюючими. Так, остання формується у конкретних культурно-історичних і соціальних умовах, якими визначаються її якості та властивості. Однак, людина має також власну спромогу, волю, й тому здатна прискорити чи відтермінувати рішення проблеми, використати чи прогавити надані можливості в конкретній ситуації та сфері діяльності. Нарешті, сама ситуація визначає ступінь можливої значущості особистості: чим менше вона визначена, стійка, спокійна, тим більша ймовірність впливу конкретної особи на подальший розвиток суспільства.

У сучасній українській біографістиці в самому загальному плані критерії значущості особи для їх відображення у біографічних зводах було сформульовано В. С. Чишком у зв'язку з визначенням методичних засад роботи над Українським біографічним словником (УБС) [8]:

- по-перше, на думку вченого: «Основним загальним критерієм відбору осіб до УБС є належність діяча до історичного та культурного процесів в Україні, його роль в українському житті та вплив на нього (позитивний чи негативний)» [8, с. 11];
- по-друге, важливим *інформативним критерієм*, що визначає необхідність включення певних імен до УБС, В. С. Чишко вважав «*наявність згадок про особу у важливих джерелах, насамперед писемних...*». Також інформативним критерієм виокремлюються усні (фольклорні) джерела [8, с. 11];
- по-третє, слідом за Біографічною комісією ВУАН 1918–33 рр., В. С. Чишком було визначено такі рівні культурно-історичної значущості особи: 1) світовий; 2) загальнонаціональний і 3) регіональний.

Однак, питання, яким чином визначити більше чи менше значення (вплив) тієї чи іншої особи на розвиток соціально-культурних процесів в Україні ще й досі залишається без достатньо прийнятної відповіді. Здебільшого у сформульованих конкретних критеріях щодо тих чи інших сфер суспільного життя вагому роль відіграє суб'єктивний чинник. Так, сучасний російський дослідник Д. Ф. Полознев [6] виділяє соціальну активність особи, її «комунікативність» та/або «пасіонарність»¹ і конкретизує її у п'яти критеріях:

---

¹ Пасіонарність (від лат. — «пристрасть»): термін, уведений до наукового обігу Л. М. Гумільовим для характеристики непереборного прагнення людей до здійснення своїх ідеалів. За Л. М. Гумільовим, пасіонарність лежить у засновку всіляких діянь, що залишають сліди в історії (Режим доступу : http://mirslivareii.com/content_fil/PASSIONARNOST-7769.html).

1. Персона — замовник витворів мистецтва, орієнтованих на масове сприйняття;
2. Персона — особа, до якої часто звертаються інші особи;
3. Персона, яка часто звертається до інших людей;
4. Персона, яка згадується в тих чи інших актах комунікації;
5. Персона, яка виступає виконавцем витворів мистецтва, орієнтованих на масове сприйняття.

Такий стан речей часто призводить до певної неповноти та навіть, іноді, невідповідності включених у ті чи інші біографічні словники осіб щодо їхньої значущості. Так, Ю. І. Семенов, аналізуючи ситуацію стосовно наукової сфери, зазначав [7], що досить часто до словників потрапляли прізвища людей, які були відомі не так науковими заслугами, як високими посадами чи догодженням високому та не дуже керівництву. Водночас, перше зовсім не виключало іншого.

Трохи кращою, на думку науковця, була ситуація з персоналіями сучасників у тематичних енциклопедіях і словниках. Так, до слівника (реєстра імен) «Философской энциклопедии» (тт. 1-5., М, 1960-70) були включені всі доктори філософських наук. Звичайно, цим не гарантувалася наукова об'єктивність. Були кандидати наук, які мали значно більший науковий вплив, ніж окремі з докторів. Більше того, за словами Ю. І. Семенова, були також доктори філософських наук (та й академіки, і члени-кореспонденти по відділенню філософії та права АН СРСР), які, взагалі, у науковому плані нічого не важили. Поза тим, запровадження певних формальних критеріїв повне свавілля щодо формування слівника все таки виключалося. Значно більше суб'єктивізму було виявлено при складанні слівника персоналій «Советской исторической энциклопедии» (т. 1-16, М; 1961-1976). З широкого загалу докторів історичних наук було відібрано лише окремих.

Подібну ситуацію маємо і в сьогоденному науковому житті України. Критерій наявності наукового звання чи ступеня є недостатнім у підставах щодо визначення значущості особи у науковому житті країни. Так, більшість політичних лідерів формально є докторами наук, професорами та навіть академіками.

Демократизація життя, зростання рівня відкритості суспільства, що знаходить вияв, зокрема, у вільному поширенні суспільно значущої інформації, несе на зміну усталеним, традиційним критеріям значущості особи принципово нові. З розвитком інформаційних технологій набувають усе більшої популярності кількісні методи оцінки впливу особи на розвиток певних сфер суспільного життя.

Це яскраво видно на прикладі ситуації стосовно діячів науки. У науковій сфері значного поширення набули так звані бібліометричні характеристики, тобто, коефіцієнти згадування особи у різного роду престижних наукових виданнях, насамперед періодичних. Завдяки їх застосуванню виникла можливість порівняння значення різних науковців за певними кількісними критеріями, визначення їх рейтингів у науці, які на думку багатьох наукознавців можна вважати об'єктивними [3], принаймні, більшою мірою об'єктивними, ніж формальні ознаки наукових звань і займаних посад у сучасній вітчизняній науці.

Величина індексу цитування визначається кількістю посилань на публікації автора в інших джерелах. Для коректного визначення значущості наукових праць важливою є не лише кількість посилань, а й їхня якість. Адже на статтю може посилатися авторитетне академічне видання або популярний ілюстрований тижневик. Значущість таких посилань різна. Найбільш відомі цитатні бази даних англomовних країн представлені компанією Thomson Scientific (Institute for Scientific Information, ISI) – Science Citation Index, Social Sciences Citation Index и Arts & Humanities Citation Index [10].

Недостатня репрезентативність представлення видань різних країн у базах ISI (чіткий термін виходу видання, наявність англomовних версій для бібліографії, анотації статей) стали однією з причин створення національних індексів цитування. Китай одним із перших розпочав створення цитатних баз даних точних наук та окремого ресурсу для наук суспільних. Окрім цього, у Тайваня є власний цитат-індекс гуманітарних часописів. У Росії ведуться роботи зі створення національної цитатної бази (РІНЦ), до якої ввійдуть цитатні дані більше, ніж 1000 наукових часописів, що дасть змогу проводити більш якісну оцінку діяльності науково-освітніх організацій, наукових колективів та окремих науковців, що в свою чергу надасть змогу будувати рейтинги видань.

Щодо України, то нині, за словами В. П. Рибачука², лише «визріває концепція створення «національного індексу цитування», а на рівні Міжнародної асоціації академій наук ведуться роботи щодо координації досліджень у галузі наукознавства, зокрема, у вересні 2009 р. сформована наукова рада з наукознавства.

---

² **Рибачук В. П.** – завідувач міжгалузевої лабораторії теорії та практики наукометрії МОН України та НАН України (в структурі Центру досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г. М. Доброва НАН України), канд. хім. наук, член міжнародного товариства наукометрії та інформетрії. Цитується за виступом на семінарі «Бібліотека та наукометрія: світовий досвід, українська перспектива», що проходив у межах Міжнародної наукової конференції «Бібліотечно-інформаційний комплекс у контексті розвитку суспільства знань» (жовтень, 2009 р.).

Зрозуміло, індекс наукового цитування як кількісна міра наукової значущості має певні суттєві недоліки. По-перше, це так званий «ефект Матвія», методологічний принцип залежності (суб'єктивності) цитувань від видання, його «репутації», «впливовості» та «науковості», який уперше сформулював американський соціолог Р. Мертон [4, 11]. «Ефектом Матвія» вчений назвав потенційну перевагу, яку мають публікації видатних учених над публікаціями маловідомих колег. При однаковому науковому рівні двох статей успіх у професійній сфері вищий у тієї, що написана більше відомим автором (скажімо, Нобелівським лауреатом). Назва дана за євангельською цитатою: «Бо всякому, хто має, дається і додається; хто ж не має, відніметься від нього і те, що має» (Матвія 25, 29).

Другим недоліком даного підходу можна вважати ситуацію, подібну до Сократівської. Не враховується значення науковців, які мало публікуються, але багато викладають і спілкуються. Індекс цитування праць Сократа дорівнює 0. Проте його визначний внесок у розвиток науки незаперечний. За аналогією з вищевказаним тут можна говорити про «ефект Сократа».

Не зважаючи на складність визначення об'єктивних причинно-наслідкових зв'язків між діями історичної постаті та змінами у спільноті на соціально-психологічному рівні (у переконаннях, установках, образі соціальної ситуації, та, насамперед, у буденній свідомості), кожна людина, група, спільнота суб'єктивно пов'язує ті чи інші події з конкретними особами. Скажімо, розпад СРСР — із постаттю М. С. Горбачова, набуття Україною незалежності — з Л. М. Кравчуком і В. М. Чорноволом тощо.

Отже, значущість особистості в суспільстві є результатом уявлень про неї в одній із відповідних спільнот, що формуються в процесі соціальних комунікацій. Дані уявлення можна аналізувати за згадуваністю про людину, що знаходить відбиття в інформаційному просторі у вигляді тих чи інших повідомлень.

Розвиваючи ідею В. С. Чижика щодо інформаційних критеріїв значущості персоналії як наявності згадок про особу у важливих джерелах, писемних, усних, фольклорних, ми пропонуємо ввести кількісний критерій «цінності» особи у культурно-історичному житті країни. Його можна визначити *кількістю задокументованих згадувань про персону* у відповідному соціумі. Чим така кількість є більшою, тим впливовішою є особа. І навпаки.

Із розвитком інформаційних технологій та, насамперед, Інтернету, обчислення даного коефіцієнта можна досить легко інструментувати. Значна кількість друкованих й інших (телебачення

та радіо) видань мають свої аналоги в Інтернеті. Крім цього, тут є також унікальні (не представлені в інших формах) джерела інформації. Значна більшість із них представлена у «пошукових системах» типу «Google», «Yahoo», «Яндекс» тощо. Отже, коефіцієнт значущості можна довізначити як індекс цитованості у різних електронних інформаційних ресурсах.

Подібні індекси щодо сайтів досить давно існують в усіх основних пошукових Інтернет-системах і називаються ТІЦ (тематичними Індекссами Цитування). За даними, викладеними у пошуковій службі «Яндекс» (режим доступу : <http://help.yandex.ua/catalogu/?id=1032030&ncrnd=8430>), «тематичний індекс цитування (ТІЦ) визначає «авторитетність» Інтернет-ресурсів із урахуванням якісної характеристики посилань на них із інших сайтів. Цю якісну характеристику ми називаємо «вагою» посилання. Розраховується вона за спеціально розробленим алгоритмом. Значну роль відіграє **тематична близькість** ресурсу та сайтів, які на нього посилаються. Сама собою кількість посилань на ресурс також впливає на значення його ТІЦ, але ТІЦ визначається не **кількістю** посилань, а сумою їхньої **ваги**. ТІЦ як засіб визначення авторитетності ресурсів покликаний забезпечити релевантність розташування ресурсів у рубриках каталогу Яндекса.

Значущість як індекс цитування персони в інформаційному просторі є характеристикою *динамічною* та *відносною*.

Динамічність показує залежність показника цитованості в інформаційному просторі від часу. Тобто, в різні моменти історичного розвитку спільноти кількість згадувань про ту чи іншу особу буде різною. Динамічність має щонайменше дві складові: суспільний інтерес і власну активність особи. Стосовно змінності зацікавленості наведемо приклади щодо цитованості дослідників біографій «вождів пролетаріату» В. І. Леніна та Й. В. Сталіна.

Відносність можна визначити як залежність/обмеженість кількості цитувань від специфіки певних суспільно-культурних властивостей. За таким визначенням ми говоримо про різні порядки індексів цитування у різних «тематиках» (за Інтернет термінологією) чи щодо різних сфер життєдіяльності, тобто **доменів**.

Наступними характеристиками, які серед іншого впливають на даний показник є статус особи (живий/померлий) і мова запити. Так, про живих у більшості сфер життєдіяльності згадується частіше, ніж про померлих. Те саме стосується й мови запити: україномовний Інтернет менше розвинений, ніж російськомовний. З іншого боку, згадуваність у англійськомовних іноземних Інтернет-джерелах свідчить про світову значущість тієї чи іншої персони.

Звернемо увагу на схожість в даному контексті понять *значущість* і *популярність*. Останнє, так само як і перше, можна визначити через кількість згадувань. Та існує істотна відмінність. Популярність має пік цитувань у теперішньому часі або у процесі, а значущість – у минулому, тобто, в результаті процесу.

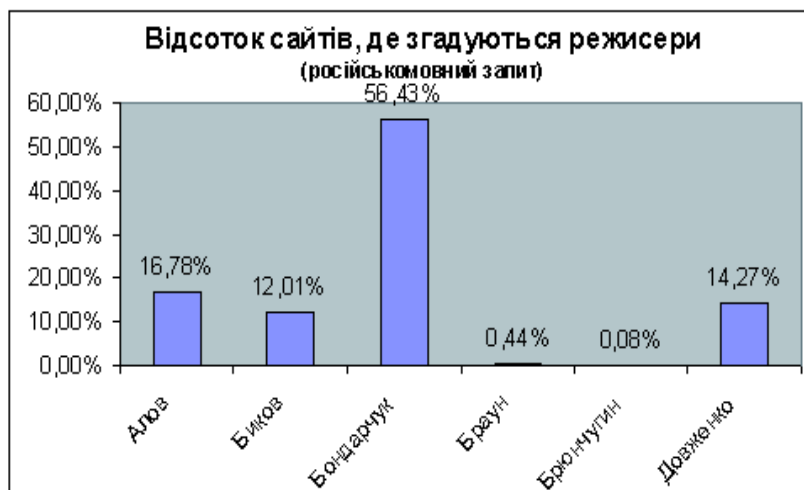
Розглянемо окремі приклади цитування персон у пошукових системах. Представлені нижче таблиця та діаграми ілюструють прямі індекси цитування щодо певних осіб, включених до Реєстру імен УНБА. Були сформовані наступні запити: відібрати записи, в яких зустрічаються слово «кіно» та точне словосполучення «Ім'я; Прізвище», чи «Ім'я; По-батькові; Прізвище», чи «Прізвище; Ім'я».

Таблиця 1

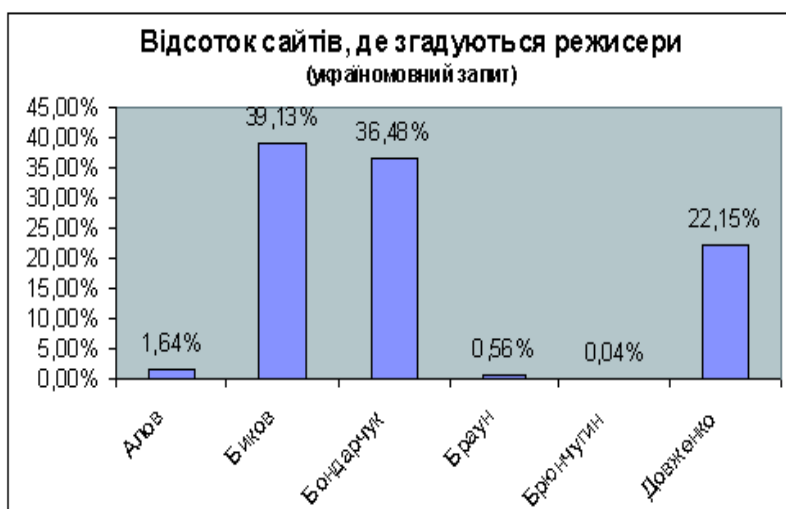
Прямі індекси цитування щодо окремих осіб, включених до Реєстру імен УНБА

Пошукова система: *Google*, домен: *кінематограф*, статус: *померлі*

№	Особа	Мова запиту	Приблизна кількість згадувань
1	АЛОВ Олександр Олександрович	Російська	84 700
		Українська	378
2	БИКОВ Леонід Федорович	Російська	60 600
		Українська	9 010
3	БОНДАРЧУК Сергій Федорович	Російська	284 800
		Українська	8 400
4	БРАУН Володимир Олександрович	Російська	2 200
		Українська	130
5	БРЮНЧУГИН Євген Васильович	Російська	400
		Українська	9
6	ДОВЖЕНКО Олександр Петрович	Російська	72 200
		Українська	5 100

Як видно з таблиці, порядки індексів цитування україномовних і російськомовних сайтів суттєво відмінні. Тому, для їхнього порівняння та об'єднання слід ввести нормовані коефіцієнти. З іншого боку, цікавими є відмінності між відсотковими коефіцієнтами. Так, О. О. Алов із поданої вибірки у російськомовних сайтах має майже 17 %, тоді як в україномовних — трохи більше 1,5 %. Обернену ситуацію спостерігаємо з цитуванням Л. Ф. Бикова: з 12 % у першому випадку його коефіцієнт зростає до 39 % й перевищує коефіцієнт С. Ф. Бондарчука.

Наведене вище дає змогу більш точно сформулювати визначення коефіцієнту цитування особи (персоналії). *Коефіцієнтом цитування персоналії є відношення індексу її цитування до нормованого / середнього індексу цитування персоналії у даному домені, даною мовою та за даним статусом.*

Отже, першочерговими завданнями із знаходження коефіцієнтів цитування є побудова таблиці середнього індексу цитування для різних доменів, мов і статусів. Очевидно, що обчислення середнього індексу цитування шляхом знаходження індексів цитування всіх персоналій, уже включених до Реєстру імен УНБА, є досить ресурсоємним щодо часу. Тому ми пропонуємо статистичний підхід, що полягає в обчисленні вибіркового середнього шляхом випадкової вибірки персоналій із бази даних УНБА.

Наведений вище метод оцінки значущості персоналій за допомогою цитувань і згадувань в Інтернет-просторі має обмежений характер вибірки в зв'язку з поширенням механізмів захисту створюваних повноцінних ресурсів (видача цифрових копій лише у бібліотеці з використанням фільтрації по IP-адресам комп'ютерів, неможливість копіювання та друку файлів, розробка демонстрацій-

них фрагментів). Водночас, прихильники відкритого доступу зробили чималий внесок для публікації робіт в архівах у якості віртуального цілого. На прикладі дослідження цитувань більше, ніж 100 000 доповідей, зроблених на конференціях із обчислювальної техніки та інформаційних технологій, було доведено, що доповіді, внесені до відкритого доступу, цитувалися в інших публікаціях у декілька разів частіше, ніж ті, доступ до яких надавався за плату.

У результаті аналізу сучасних поглядів щодо критеріїв включення особи до Реєстру імен Українського національного біографічного архіву запропоновано підхід до визначення кількісної міри значущості персони як індексу її згадування в електронних ресурсах. Виявлено характеристики, що впливають на середнє значення цього індексу. Завдяки здійсненому попередньому емпіричному дослідженню обчислення індексу згадування за деякими персоналіями, уточнено перелік першочергових завдань, пов'язаних із складанням середніх індексів згадувань особистостей, включених до УНБА.

1. *Гринин, Л. Е.* О роли личности в истории [Текст] / Л. Е. Гринин // Вестник РАН. – 2008. – Т. 78, № 1 (январь). – С. 42–47.
2. *Кецкало, Н. М.* Философы «Серебряного века» о роли личности в истории : (Л. П. Карсавин, С. Н. Булгаков, Н. А. Бердяев, С. Л. Франк) [Текст] / Н. М. Кецкало // Вестник МГТУ. – 2008. – Т. 11, № 1. – С. 70–75.
3. *Писляков, В. В.* Методы оценки научного знания по показателям цитирования [Текст] / В. В. Писляков // Социологический ж-л. – 2007. – № 1. – С. 128–140.
4. *Писляков, В. В.* Эффект Матфея в цитировании статей российских ученых, опубликованных за рубежом [Текст] / В. В. Писляков, Е. Л. Дьяченко // Науч.-техн. информ. Сер. 2. Информ. процессы и системы. – 2009. – № 3. – С. 20–24.
5. *Плеханов, Г. В.* К вопросу о роли личности в истории [Текст] / Г. В. Плеханов // Плеханов Г. В. Избр. философ. произведения : в 5-ти т. – М. : Госполитиздат, 1956. – Т. 2. – С. 300–334.
6. *Полознев, Д. Ф.* О концепции «Словаря ярославцев XVII века» [Электронный ресурс] / Д. Ф. Полознев, О. И. Добрякова // Рос. гос. б-ка. – Румянцевские чтения – 2005 : Междунар. конф. – Режим доступа : <http://www.rumchten.rsl.ru/2009/ru/upload/doc/1109408286.doc>. – Название с экрана.
7. *Семенов, Ю. И.* Персоналии в словарях и словари персоналий [Текст] / Ю. И. Семенов // Общественные науки и современность. – 1997. – № 1. – С. 160–166.
8. *Чишко, В. С.* Сучасні проблеми підготовки українського біографічного словника [Текст] / В. С. Чишко // Укр. біографістика : зб. наук. праць. – К., 1999. – Вип. 1. – С. 11–12.

9. Glänzel, W. A bibliometric study of reference literature in the sciences and social sciences [Текст] /W. Glänzel, U. Schoepflin // Information Processing and Management. – 1999. – Vol. 35. – P. 31–44.
10. Roth, D. L. The emergence of competitors to the «Science Citation Index» and the «Web of Science» / Roth, D. L // Current Science. – 2005. – Vol. 89, No. 910. – P. 1531–1536.
11. Merton, R. K. The Matthew Effect in Science, II [Текст] : Cumulative Advantage and the Symbolism of Intellectual Property / R. K. Merton // ISIS. – 1988. – Vol.79. – P. 606–623.

Вернік Ю. В. Оцінка значущості персоналії при включенні до біографічних словників в контексті новітніх інформаційних технологій

Ключові слова: бібліометричні характеристики, тематичний індекс цитування, індекс згадування.

У статті аналізуються сучасні погляди щодо критеріїв включення особи у біографічні словники. Запропоновано підхід, що ґрунтується на ідеях бібліометрії та тематичних індексів цитувань, до визначення кількісної міри значущості персони як індексу її згадування в електронних ресурсах. Розглянуто характеристики, що впливають на середнє значення цього індексу. Здійснено попереднє емпіричне дослідження обчислення індексу згадування деяких персоналій однакової сфери діяльності в російськомовних і україномовних джерелах.

Vernik J.V. Evaluation of mainstream staff included in the biographical dictionaries in the context of the latest information technologies.

Key words: bibliometric descriptions, thematic index of quoting, index of reminder.

In the article modern looks are analysed on the criterion of including of personality in biographic dictionaries. Approach, based on the ideas of bibliometry and thematic indexes of quoting on determination of quantitative measure of meaningfulness of personality as an index of reminder in electronic resources, is offered. Descriptions, influencing on the mean value of this index, are considered. Preliminary empiric research of calculation of index of reminder of some selective personality of identical sphere of activity is carried out in Ukrainian language and Russian language sites.

Верник Ю. В. Оценка значимости персоналий при включении в биографические словари в контексте новейших информационных технологий

Ключевые слова: библиометрические характеристики, тематический индекс цитирования, индекс напоминания.

В статье анализируются современные взгляды на критерии включения личности в биографические словари. Предложен подход, основывающийся на идеях библиометрии и тематических индексах цитирования по определению количественной меры значимости персоналий как индекса напоминания в электронных ресурсах. Рассмотрены характеристики, влияющие на среднее значение этого индекса. Осуществлено предварительное эмпирическое исследование вычисления индекса напоминания некоторых выборочных персоналий одинаковой сферы деятельности в украиноязычных и российскоязычных сайтах.